

Nambari ya Mtahiniwa \_\_\_\_\_

**SMZ**

**BARAZA LA MITIHANI LA ZANZIBAR**  
**MTIHANI WA KUIINGILIA KIDATO CHA KWANZA**

**133**

**KISWAHILI**

**MUDA : SAA 2.00**

**ALHAMISI 29 NOVEMBA, 2018 mchana**

**MAAGIZO KWA WATAHINIWA**

1. Mtihani huu una sehemu NNE (4) A, B, C na D.
2. Jibu maswali YOTE kutoka sehemu A, maswali MANNE (4) kutoka sehemu B, maswali MAWILI (2) kutoka sehemu C na swali MOJA (1) kutoka sehemu D.
3. Andika nambari yako ya mtihani katika kila ukurasa.
4. Majibu yote yaandikwe katika nafasi zilizowekwa.
5. Simu za mkononi haziruhusiwi ndani ya chumba cha mtihani.

<b>KWA MATUMIZI YA WASAHIHISHAJI</b>		
<b>NAMBARI YA SWALI</b>	<b>ALAMA</b>	<b>SAINI</b>
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
<b>JUMLA</b>		

**Mtihani huu una kurasa 12 zenye maandishi**

Ukurasa wa 1 kati ya 12

Find this and other free resources at:

<https://maktaba.tetea.org>

**SEHEMU A: (Alama 15)**

**UFAHAMU**

**Jibu maswali YOTE katika sehemu hii.**

Soma habari hii kwa makini kisha jibu maswali yanayofuata.

Mabadiliko ya hali ya hewa yamekuwa makubwa kwa kiasi cha kutisha. Zamani mababu zetu **walitabiri** mvua wao wenyewe pasi na kuwa na vyombo vya kisasa. Suala linalozungumziwa sana siku hizi ni mabadiliko ya hali ya hewa na athari zake kwa jamii nzima. Kila mtu ana wasiwasi kuhusu mvua ambazo huchukuwa muda mrefu bila ya kunyesha.

Ukosefu wa mvua ambao mwishowe huleta **ukame** na njaa umechangiwa kwa kiasi kikubwa na shughuli za binadamu ambazo zinaongezeka kwa haraka siku hadi siku. Shughuli hizo kwa upande mmoja zimeonekana kama za kimaendeleo, hupelekea kuongezeka kwa matumizi ya **maliasili**. Mifano mbalimbali ambayo inaonesha matumizi hayo ni pamoja na ujenzi wa nyumba nyingi zaidi, kupata nishati ya kutosha kwa ajili ya kupikia na upatikanaji wa mbao na magogo kwa wingi kwa matumizi ya ndani na hata ya nje ya nchi.

Hata hivyo, ili maendeleo haya yawe na mwelekeo **chanya** jamii inalazimika kupanda miti kwa wingi ili kukidhi mahitaji hayo. Aidha ni vyema kuzingatia kuwa ukataji wa miti ni chanzo kikubwa cha mito na vijito kuwa na maji haba au kukauka kabisa.

**1. Maswali**

i. Shughuli za binadamu huleta athari gani kwa jamii?

---

---

ii. Taja mifano miwili (2) ya shughuli za kibinadamu ambazo hupelekea athari kwa jamii.

---

---

iii. Bainisha sababu inayopelekea mito na vijito kuwa na maji haba au kukauka.

---

---

**Nambari ya Mtahiniwa \_\_\_\_\_**

- iv. Jamii inashauriwa nini ili kukabiliana na ongezeko la ukataji wa miti?

---

---

- v. Tunga sentensi moja (1) kwa kila neno lililopigiwa mstari.

a) \_\_\_\_\_

b) \_\_\_\_\_

c) \_\_\_\_\_

d) \_\_\_\_\_

2. Fupisha aya ya pili ya habari uliyoisoma kwa maneno yasiyozidi ishirini (20).

---

---

---

---

---

---

---

**SEHEMU B: (Alama 40)**

**SARUFI NA MATUMIZI YA LUGHA**

**Jibu maswali MANNE (4) katika sehemu hii. Swali la sita (6) ni la lazima.**

3. a) Ainisha maneno yanayounda sentensi zifuatazo:

Kwa mfano:

Mvua inanyesha.

N        T

i. Wewe umenisaidia sana.

ii. Baskeli yangu imetoboka mpira.

iii. Wageni walikuwa wanataka kukusalimia.

b) Eleza maana ya istilahi zifuatazo:

i. Tungo

---

---

---

---

ii. Kirai

---

---

---

---

4. a) Ainisha kiunganishi kilichopigiwa mstari katika sentensi zifuatazo:

Kwa mfano:

Analia kwa kuwa ana huzuni.

Kiunganishi sababu

i. Sitokula wali wala muhogo.

---

ii. Nilimtembelea kwao lakini sikumkuta.

---

iii. Simba na chui ni wanyama hatari.

---

b) Toa mfano mmoja mmoja (1) kwa kila aina za sentensi zifuatazo:

i. Sentensi shurtia

---

---

---

ii. Sentensi changamano

---

---

---

5. a) Eleza umuhimu wa ufupisho wa habari.

- i. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- ii. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- iii. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

b) Andika nambari zifuatazo kwa maneno.

- i. 435,040  
\_\_\_\_\_
- ii. 3,100,009  
\_\_\_\_\_

6. a) Andika sentensi zifuatazo kwa lugha ya Kiswahili.

- i. Our government has increased the price of seaweed and cloves.  
\_\_\_\_\_
- ii. Yesterday I completed my homework at quarter to eleven.  
\_\_\_\_\_
- iii. Octopuses and crabs are different.  
\_\_\_\_\_

b) Andika maneno yafuatayo kwa nambari.

i. Laki nane, elfu tano mia moja na sita.

\_\_\_\_\_

ii. Bilioni moja.

\_\_\_\_\_

7. a) Eleza kwa ufupi lahaja zifuatazo za Kiswahili:

i. Kihadimu

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

ii. Kimrima

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

iii. Kiunguja

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

b) Andika neno la Kiswahili sanifu kwa lahaja zifuatazo:

	LAHAJA	KISWAHILI SANIFU
i.	Chifyu	
ii.	Munyu	

### SEHEMU C: (Alama 30)

**FASIHI**

**Jibu maswali MAWILI (2) katika sehemu hii.**

8. Tunga beti mbili (2) za shairi la kimapokeo, kisha onesha kina cha kati, kina cha mwisho na idadi ya mizani za shairi hilo.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

9. a) Eleza maana ya istilahi zifuatazo:

i. Ushairi

---

---

---

ii. Mshororo

---

---

---

iii. Urari

---

---

---

b) Chagua maana sahihi ya misemo kutoka kwenye mabano.

i. Kushikwa sikio

---

(Kuumwa na sikio, kuonywa, kukamatwa sikio)

ii. Kuwa macho

---

(kuwa mpole, kuwa hujalala, kuwa makini)



**Nambari ya Mtahiniwa** \_\_\_\_\_

10. Andika tamthiliya fupi uipendayo.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]



12. Jaalia wewe ni mfugaji bora wa kuku, tayarisha tangazo la biashara kwa njia ya bango ili kutangaza bidhaa zinazotokana na ufugaji wako.

This image shows a full page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook paper. There are no margins, text, or other markings on the page.